† AMBROZIE
EPISCOPUL GIURGIULUI

ÎNVIEREA DOMNULUI
NĂDEJDEA ÎNVIERII NOASTRE

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

2013

Coperta 1: ***Învierea Domnului***
(Frescă din Biserica „Sf. Ierarh Nicolae” - localitatea Floreşti, jud. Giurgiu)

Coperta 4: ***Centrul Pastoral-Cultural Gavril Drugănescu***

ÎNSEMNARE:
Această Pastorală se va citi în bisericile parohiale şi mănăstireşti la Sfânta Liturghie, în ziua praznicului Învierii Domnului, iar în filii, a doua zi.

† AMBROZIE
EPISCOPUL GIURGIULUI

ÎNVIEREA DOMNULUI NĂDEJDEA ÎNVIERII NOASTRE

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI
2013

† AMBROZIE
DIN MILA LUI DUMNEZEU, EPISCOP AL GIURGIULUI

Iubitului nostru cler,
cinului monahal şi dreptcredincioşilor
creştini, har şi pace de la Dumnezeu,
iar de la Noi arhierească binecuvântare!

Preacuvioşi şi Preacucernici Părinți, Cuvioase Maici,
Iubiți fraţi şi surori în Domnul,

HRISTOS A ÎNVIAT!

Acest salut cu care noi, creştinii, ne întâmpinăm în fiecare an la marea Sărbătoare a sărbătorilor, la Praznicul praznicelor, este mesajul sublim care străbate necontenit veacurile, de la Mântuitorul nostru Iisus Hristos până la noi şi tot mai departe, către generațiile viitoare, purtând în sine bucuria nestăvilită a biruinței vieții asupra morții. Adresându-ne unii altora cu acest sfânt salut creştinesc, răspundem de fiecare dată din toată inima şi cu toată încrederea: *Adevărat a înviat*!.

Pentru creştini, lucrul acesta se petrece în mod firesc, deoarece înțelesurile lui sunt adânc înrădăcinate în viața noastră. Din noaptea sfântă, când Domnul nostru Iisus Hristos a înviat, biruind moartea, până astăzi şi până la sfârşitul veacurilor, toți cei care au crezut, cred şi vor crede într-Însul, n-au contenit şi nu vor conteni să-şi mărturisească bucuria şi credința în marele adevăr al Învierii Mântuitorului, pe care se temeluieşte întreaga învățătură a Bisericii creştine.

Prin salutul creştinesc pe care ni-l adresăm astăzi, ca şi în zilele următoare, până la praznicul Înălțării, noi punem în lumină acelaşi adevăr pe care îl mărturisim în *Simbolul credinței*, atunci când rostim: ,,Şi a înviat a treia zi, după Scripturi".

Iubiți fii duhovniceşti,

Praznicul Învierii Domnului, pe care ne-a învrednicit Dumnezeu să-l trăim şi anul acesta, ne învăluie în razele lui de lumină, deoarece ne descoperă faptul că, biruind moartea, Mântuitorul şi-a adeverit dumnezeirea Sa, ne-a încredințat că şi noi vom învia şi ne-a arătat menirea şi însemnătatea vieții noastre pe acest pământ.

Despre dumnezeirea Mântuitorului, găsim multe mărturii în Sfintele Evanghelii. E destul să reținem din acestea că mulțimile care Îl urmau pe Iisus, ascultându-L şi învățând cum trebuie să viețuiască pe pământ, ,,erau uimite de învățătura Lui, căci îi învăța pe ei ca unul care are putere, iar nu cum îi învățau cărturarii lor" (Matei 7, 28-29). Erau, desigur, şi unii care Îl urmăreau, ca fariseii şi cărturarii, care L-au pus la diferite încercări, cum a fost aceea cu banul dajdiei (Matei 22, 17), sau alții care se îndoiau că El este Fiul lui Dumnezeu, trimis în lume pentru răscumpărarea şi mântuirea tuturor. De aceea, Hristos Domnul a fost urmărit, prins, batjocorit şi condamnat la moarte prin răstignire pe cruce.

A treia zi după îngropare s-a înfăptuit unicul eveniment: Hristos a înviat din morți (Matei 28, 1-6), dovedind prin aceasta, fără putință de tăgadă, că El este stăpânul vieții şi al morții. Aşa a răspuns Mântuitorul cărturarilor şi fariseilor şi celor care Îl răstigniseră şi Îl huleau, zicându-I: ,,Dacă este împăratul lui Israel, să se pogoare acum de pe cruce, şi vom

crede în El" (Matei 27, 42). Iisus le-a dovedit că poate chiar să învieze din morți, ieşind din mormânt fără a strica pecețile, împlinind Scripturile şi umplând de sfântă bucurie sufletele tuturor celor ce au crezut într-Însul. Atunci au înțeles deplin ucenicii, aşa cum înțelegem şi noi creştinii astăzi, cuvintele Mântuitorului: ,,Eu sunt Învierea şi Viața" (Ioan 11, 25).

Aceasta este cea mai concludentă dovadă a dumnezeirii Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Nimeni n-a înviat nici până la Mântuitorul, nici după El. Pentru că, aşa cum ne mărturiseşte cuvântul Sfintei Scripturi, ,,nu era cu putință să fie ținut de moarte" (Fapte 2, 24), El a înviat, biruind puterea morții. Toate faptele şi învățăturile Mântuitorului au fost confirmate, pecetluite şi întărite de minunata Sa înviere. Învierea a pus nimbul dumnezeirii peste coroana de spini a oamenilor. Viața a fost mai tare decât moartea, binele decât răul iar lumina decât întunericul. Biruind moartea, Hristos Domnul a biruit tot răul şi toată împotrivirea celor care L-au voit mort. Prin Înviere, El a pus pe viața şi pe învățătura Sa pecetea dumnezeiască a adevărului celui mai presus de fire.

Iubiți frați şi surori în Domnul,

Al doilea adevăr pe care ni l-a adus Mântuitorul prin Învierea Sa din morți se referă la noi, oamenii. Hristos ne-a arătat că nu moartea este ultima treaptă a vieții, ci învierea. Moartea are stăpânire, la vremea rânduită de Dumnezeu, doar asupra trupului nostru, asupra acelui vas de lut, cum îl numeşte Sfântul Apostol Pavel (II Corinteni 4, 7). Sufletul rămâne însă pururea viu, pentru că el este ,,suflarea de viață" a lui Dumnezeu (Facere 2, 7). El este de altă natură decât aceea a trupului şi va lua parte la învierea cea de obşte, la a doua înviere, biruind puterea morții (I Corinteni 15, 54).

Mântuitorul a dat vieții noastre un sens înalt, Învierea Lui a schimbat perspectiva vieții omeneşti, deschizând orizontul de înțelegere dincolo de mormânt, a nemuririi şi a vieții veşnice. Învierea Lui anticipează şi adevereşte învierea noastră, după cuvântul cel plin de adevăr al Apostolului: ,,Dacă morții nu înviază, atunci nici Hristos n-a înviat" (I Corinteni 15, 13).

Cele ce Hristos Domnul ne-a învățat şi încredințat despre om, suflet, viață şi moarte, constituie certitudinea învierii şi nemuririi noastre. Cu această credință despre viață şi înviere, nu mai trăim după concepția vechilor păgâni sau a ateilor de astăzi şi de totdeauna, care nu cred în Înviere. În lumina Învierii, trăim cu conştiința demnității şi a valorii noastre spirituale. Învierea Domnului dă vieții noastre un mare sens şi temei dumnezeiesc, îi dă putere şi avânt, credință şi optimism; Învierea uşurează sufletul nostru de greaua apăsare sau obsesie a morții şi a neființei, a deşertăciunii şi a disperării, a contradicțiilor şi a zbuciumului nostru pământesc. Aceasta este mângâierea şi bucuria pe care ne-o aduce tuturor Învierea Domnului. Ne învață, ne încredințează, ne asigură că suntem nemuritori şi că viața noastră e viață veşnică (Romani 6, 23). Murind noi, când ne vine vremea, nu ne despărțim decât vremelnic unii de alții. Viața continuă. Ne vom întâlnii cu moşii şi strămoşii noştri, cu părinții noştri şi apoi cu urmaşii noştri[1].

Al treilea adevăr pe care îl desprindem din Învierea Domnului nostru Iisus Hristos se referă la felul nostru de viețuire. Modelul de trăire creştină ni l-a dat Însuşi Mântuitorul, în timpul când avea să se despartă de ucenicii Săi, înainte de înălțarea Sa la cer, spunându-le: ,,Poruncă

1. Mitrop. Antonie Plămădeală, *Cuvinte la zile mari*, Editura Sophia, Bucureşti, 2009, p. 215.

nouă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, aşa şi voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaşte toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții" (Ioan 13, 34-35).

Porunca nouă, a iubirii, nu se referă numai la Sfinții Apostoli, ci la toți următorii învățăturii Mântuitorului, la toți creştinii din toate locurile şi din toate timpurile. Ea are menirea de a rodi în noi dragostea curată față de toți semenii, ştiind că aceasta este, alături de dragostea față de Dumnezeu, cea mai mare poruncă din Lege (Luca 10, 27). Cel ce iubeşte pe aproapele său face dovada că este într-adevăr următor învățăturii Mântuitorului, Care ne porunceşte să ne iubim unii pe alții.

De aceea, în ziua Învierii Domnului, suntem datori să ne cercetăm conştiința şi să ne întrebăm: în ce măsură bucuria acestui luminat praznic a rodit în noi dragostea față de semeni?

Iubiții mei fii duhovniceşti,

Trăim într-o lume în care creştinismul nu este iubit, în care modernismul, ştiința şi libertinajul lovesc cu putere în creştinism. Contemporanii noştri ne umilesc, zicând că a crede în Dumnezeu înseamnă că eşti înapoiat. Într-adevăr, sunt oameni de ştiință, şi unii cu foarte multă carte, care nu reuşesc să treacă dincolo de hotarele cunoaşterii lor intelectuale, fizice şi senzoriale.

Nu este aşa de simplu să renunți la concepțiile tale despre lume şi viață, să faci saltul către divinitate. Nu este simplu pentru noi să renunțăm la toate. Să renunți la orgoliu, la poziția ta, la situația ta economică şi să zici: „Astăzi e duminică, nu lucrez, mă duc la biserică! Astăzi e sărbătoare,

nu mă duc la petrecere, merg la biserică să-L slăvesc pe Dumnezeu! Toate celelalte le fac în alte zile". Este greu să facem lucrul acesta!

Câți oameni sunt în biserici în zilele de sărbătoare şi câți stau pe la casele lor?! Nu au nicio scuză, pentru că astăzi educația religioasă este liberă. Aud vorbindu-se pe stradă, văd la televizor discutându-se despre Dumnezeu, însă de sărbători nu vin la biserică. Ei pot face parte dintre aceia despre care Scriptura spune că li s-a vestit cuvântul lui Dumnezeu, cunosc acest cuvânt, ştiu care le este datoria, dar nu se pot despărți de lumea lor, de situația lor, de idolatrismul lor. Şi-au făcut idoli din avere, din poziția socială, uitând că mai presus de acestea este Hristos Cel mort şi Înviat.

Efectele acestei atitudini se văd în fiecare parohie, în relația dintre preot şi credincioşi, între preot şi autoritățile locale. Respectul reciproc, decența, colaborarea creatoare sunt înlocuite de îndoială şi îndepărtare tot mai accentuată. Deşi aflat în mijlocul parohiei, preotul nu reprezintă doar el Biserica, ci împreună cu el sunt rugători credincioşii, toți oamenii care înțeleg rostul misionar al comunității ecleziale. Biserica este o familie, şi, după cum într-o familie soțul nu poate face nimic fără soție, tot astfel preotul nu poate lucra nimic fără sprijinul comunității.

Privind la imaginea oferită de aceste vremuri, realitatea pare cu totul alta. Preotul este văzut de autoritățile locale ca un simplu element de promovare al propriilor planuri şi proiecte, acestea încercând de cele mai multe ori să transforme biserica satului în portavoce şi anexă a primăriei.

Într-o lume în care nu ni se cere martirajul, ni se cere măcar curajul de a mărturisi în fața ateilor pe Dumnezeu şi de a suporta ridiculizarea celor care nu ştiu nimic, decât numai ceea ce văd şi cunosc cu mintea. Însă, noi cunoaştem prin

credință mai mult decât orice, cunoaştem pe Dumnezeu, pe Mântuitorul Hristos.

După evenimentele din 1989, o bună parte din intelectualii ,,dilematici" ai neamului au impus imperativul eliberării de tabu-urile conştiinței româneşti[2]. Adică, să înțelegem bine că Biserica nu ar fi nici pe departe chiar atât de sfântă, că marii noştri voievozi n-au fost nici ei cine ştie ce oameni de seamă sau viteji - şi cu atât mai puțin martiri -, iar Eminescu, *sărmanul*, la ce bun să fie numit ,,simbolul culturii moderne româneşti"?!

Recent, un ales al poporului, cunoscut pentru pozițiile sale împotriva Bisericii, pregătea o inițiativă legislativă care să vizeze o altă formă de finanțare a cultelor decât cea de la bugetul de stat, respectiv cea a modelului german. Trebuie să precizăm că sprijinul pentru culte de la bugetul public este o consecință a secularizării de către stat a averilor bisericeşti în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza din anul 1863. Potrivit istoricului Constantin C. Giurescu *în Țara Românească mănăstirile dețineau 16,55% din suprafața agricolă şi forestieră a țării, iar în Moldova mănăstirile dețineau 12,16% din suprafața agricolă şi forestieră a țării*. În scurt timp după adoptarea acestei legi, Statul Român a constatat că Biserica nu mai putea să asigure salariile preoților şi să întrețină bisericile şi celelalte imobile bisericeşti. Ca atare, a fost adoptată *Legea clerului de mir şi a seminariilor,* care prevedea salarizarea preoților de la bugetul de sta. De asemenea, s-a promulgat *Legea pentru reglementarea proprietăților rurale*, potrivit căreia parohiile au primit un lot de pământ cultivabil, aşa-numita sesie parohială. Aceste suprafețe agricole asigurau însă venituri modeste, după cum reiese din *analiza situației cultelor din*

2. Gheorghe Fecioru, *Schimbarea*, în ,,Familia ortodoxă", nr. 4 (39)/2012, p. 3.

România reîntregită, făcută de Ministerul Cultelor în perioada interbelică, în care se preciza că se pot întreține integral din mijloace proprii doar 2% dintre parohiile ortodoxe ardelene şi 3% dintre cele din Regat. În acelaşi timp, şi altele din cheltuielile Bisericii (reparații, construcții) au fost preluate de către Statul Român ca o compensație materială pentru proprietățile preluate.

Acest sprijin a continuat să fie acordat inclusiv în perioada regimului comunist tocmai datorită obligației asumate de către stat în 1863. O eventuală încetare a sprijinului statului față de Biserica Ortodoxă Română şi alte culte ar trebui să fie urmată, în mod firesc, de o restituire a tuturor averilor bisericeşti confiscate, *care, însă, între timp au fost folosite pentru împroprietărirea succesivă a populației sărace. În plus, banul public oferit cultelor provine de la contribuabili care sunt în majoritate creştini ortodocşi*. În cele mai multe state europene, cultele religioase beneficiază de sprijin financiar de la bugetul de stat, precum şi de diferite scutiri fiscale cu scopul sprijinirii activității acestora în țările respective. Aşadar, după cum există *un model german,* bazat pe tradiția istorică şi economică a Germaniei, tot aşa există şi *un model românesc,* care ține cont de istoria, cultura, religia, tradiția, realitatea socială şi economică din România[3].

După cum cunoaşteți, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a hotărât declararea anului 2013 ca ***An omagial al Sfinților Împărați Constantin şi Elena*** în Patriarhia Română. Credem că această alegere nu este întâmplătoare, întrucât ne punem întrebarea: Noi, cei de astăzi, care cunoaştem rolul Sfinților

3. Comunicatul Patriarhiei B.O.R., *Sprijinul de la bugetul de stat pentru culte este consecința confiscării proprietăților bisericeşti*, http://www.basilica.ro/stiri/bsprijinul-de-la-bugetul-de-stat-pentru-culte-este-consecina-confiscării-proprietilor-bisericetib_5644.html

Împărați Constantin şi Elena în lucrarea Bisericii lui Hristos, primim oare vreun mesaj de la viața lor pilduitoare? Cei care denigrează Biserica şi pe slujitorii ei ar trebui să învețe câteva lucruri importante de la aceşti sfinți: Au apărat dreapta credință şi au susținut Biserica, însă astăzi, prin toate mijloacele, se încearcă scoaterea lui Dumnezeu din şcoli şi retragerea ajutorului financiar de la Stat. Sfinții Împărați au fost mari ctitori de lăcaşuri sfinte, dar astăzi, mai sunt încă semeni de-ai noştri, care nu înțeleg importanța construirii Catedralei Mântuirii Neamului şi a altor biserici, făcând calcule matematice potrivit cărora după 1989 s-au construit mai multe biserici decât şcoli şi spitale. Nu în ultimul rând, Sfinții Împărați au sporit şi au apărat patrimoniul Bisericii, iar astăzi, mai mult ca oricând, la tot felul de dezbateri este discutată cu obsesie problema averii Bisericii.

Totodată, ni se argumentează prin mai toate emisiunile „de succes" legitimitatea căsătoriilor între persoanele de acelaşi sex, acestea fiind privite drept o alternativă, iar perversiunile - modalități de eliberare şi exprimare a sinelui. Aproape întregul mesaj mediatic ne sugerează că dragostea este atât de importantă încât, dacă propria famile sau proprii copii ne stau în cale, trebuie, desigur, dați la o parte.

Iubiți credincioşi,

Concepția promovată astăzi este aceea că adevărul este relativ. Albul nu mai este alb, dar nici negru, ci simultan! - este şi alb, şi negru. Doctrina acestui adevăr relativ este că fiecare are dreptatea lui, totul depinzând numai de unghiul din care abordăm problema. Dacă privim la scară istorică, s-au putut induce schimbări fundamentale în mentalitățile maselor, cum ar fi percepția asupra avortului

care poate fi simultan atât crimă, cât şi ,,drept la alegere" sau ,,planificare familială"[4]. Homosexualitatea, din anomalie, devine ,,orientare sexuală", iar pedofilii sunt numiți, mai nou, ,,minoritate sexuală". Trebuie să facem deosebirea între bolnavii de acest viciu, care sunt bolnavi cu adevărat din naştere, şi pentru care trebuie să avem toată înțelegerea şi compasiunea şi răbdarea, şi cărora le punem la dispoziție mijloace de îndreptare, de vindecare, atât scaunul duhovnicului, cât şi cabinetul medical. Dar nu, presiunile sunt făcute de vicioşi, de suprasaturați, de cei care nu mai cunosc alt idol decât trupul şi plăcerile lui. Problema gravă este că prin aceasta se legiferează egalitatea dintre bine şi rău. Faptul ca homosexualitatea poate să fie o alternativă la familie. Până la urmă este un atentat la familia însăşi, la această instituție fundamentală pe care Hristos Domnul a binecuvântat-o în Caana Galileii[5].

În închisorile comuniste creştinii erau torturați pentru a se lepăda de Hristos, mulți plătind cu prețul vieții faptul că nu au cedat până la sfârşit. Astăzi, însă, lepădarea de Hristos se petrece paşnic, fără tortură şi fără ca oamenii să fie constrânşi în vreun fel s-o facă! Lepădarea este pasivă în sensul că pas cu pas, prin scenarii mediatice bine ticluite, oamenii sunt atraşi către primirea altor dumnezei, pe lângă Hristos. Nu-ți cere nimeni fățiş să te lepezi de Mântuitorul, ci numai să accepți, că toate credințele sunt la fel de adevărate. Din păcate, adevărul este că pentru mulți credința este mai degrabă o formă de superstiție, de ritual utilitar, un sentiment

4. Gheorghe Fecioru, *Libertatea de a crede Adevărul*, în ,,Familia ortodoxă", nr. 11 (34)/2011, p. 4.
5. Mitrop. Bartolomeu Anania, *Predică la Adormirea Maicii Domnului*, http://www.crestinortodox.ro/predici-audio-mp3/i-p-s-bartolomeu-anania/adormirea-maicii-domnului-hram-m-nicula-681.html

religios vag şi amestecat cu gândire magică în credințe şi practici vrăjitoreşti, orientale sau cu orice poate să ,,ajute" şi să ne facă viața mai bună, să ne împlinească dorințele.

Frați şi surori în Domnul,

Avorturile au însângerat cumplit chipul țării noastre. Suntem un popor sfâşiat de divorțuri, boli, îngreunat de datoriile din bănci şi de multă deznădejde. Nu este posibil să umplem şi bisericile, şi clinicile de omorât copiii. Nu este posibil să-i cinstim pe sfinții lui Hristos, iar pe El Însuşi să-L prigonim, şi pe cei prea mici şi fără apărare să-i ucidem. Chiar în antichitatea păgână Dreptul roman oferea cetățeania romană din momentul concepției. Şi dacă o mamă îşi omora copilul, ea omora un cetățean roman şi era condamnată ca un criminal. Şi noi, azi, omorâm copiii cu milioanele…! Ştiți cât de mare e crima aceasta? Pentru că omori pe cineva care nu poate nici măcar striga la tine: *„Mă doare!"*. Când te omoară cineva strigi, dar copilul acesta nu poate nici măcar să strige. E cea mai oribilă dintre toate crimele. Şi dumneavoastră ştiți că de multe ori avortul are consecințe grave pentru mamă?[6].

Şi dacă eşti colaborator al lui Dumnezeu în lume, nu ai dreptul să distrugi ceea ce se dezvoltă în mod normal, sănătos şi voit de Dumnezeu. De asemenea, folosirea pilulelor anticoncepționale are consecințe secundare, previzibile mai curând sau mai târziu, din cauza faptului că, în mod sistematic, ele modifică, falsificând, de fapt, metabolismul femeii. Multe dintre ele (dacă nu toate) sunt cancerigene! Ştiut fiind că celulele canceroase nu sunt rezultatul vreunui virus sau vreunui microb, ci al unor modificări produse

6. Pr. Gheorghe Calciu, *Cuvinte vii*, Editura Bonifaciu, Bucureşti, 2009, p.47.

la nivel de celulă, probabilitatea cancerului creşte atunci când metabolsimul femeii este într-un continuu proces de modificare forțată[7].

În fața acestor situații, fiecare dintre noi trebuie să aibă o atitudine tranşantă. Nu mai merge cu jumătățile de măsură. Nu se poate să stăm şi să ne lăudăm unii pe alții ce creştini buni suntem, dar să nu facem nimic. Mulți zic: ,,Nu am făcut rău nimănui!". ,,Dar bine a făcut?", ne întrebăm. Pe fiecare om l-a înzestrat Dumnezeu cu o harismă: unul are darul de a scrie, altul are putere în cuvântul vorbit, altul are pricepere şi răbdare să-i îngrijească pe cei bolnavi, altul are râvnă de a se ruga mult, etc. Trebuie să descoperim în noi şi să punem în valoare aceste harisme, să ne implicăm activ în problemele societății, să ne înmulțim talanții, iar mai departe lucrează Dumnezeu. Constatăm cu tristețe că aproape 1.200 de întreprinderi, fabrici şi uzine au fost aduse în faliment sau vândute pe nimic, închise ulterior de noii proprietari pentru a fi vândut pământul de sub ele la prețuri exorbitante. Pierzându-şi locurile de muncă, mai mult de patru milioane de români au plecat să lucreze în străinătate, majoritatea pe posturile cele mai grele, mai înjositoare sau pe banii cei mai puțini. Ca urmare a acestei dezrădăcinări forțate, dar şi a unei culturi dominate de propaganda, mediatică, peste o sută de mii de familii s-au destrămat şi tot atâția copii au rămas să fie crescuți de un singur părinte sau bunici - în majoritate, de fapt, de televizor şi calculator.

Există chiar cazuri dramatice, în care, mame, victime ale violenței conjugale, iau drumul străzii, împreună cu copiii lor, sperând că de undeva se va ivi ajutorul mult aşteptat.

7. Pr. prof. dr. Vasile Răducă, *Bioetica, familia şi morala creştină*, http://www.crestinortodox.ro/sanatate-stiinta/bioetica-familia-morala-crestina-72612.html

Sprijinul vine cel mai adesea din Biserică şi există multe cazuri în care preoți tineri, înțelegând suferința celor aflați în astfel de situații, iau decizia curajoasă şi responsabilă de a adopta copii abandonați, de a sprijini familii sărace, de a acorda asistență celor ce au atât de mare nevoie de aceasta. În cazul Episcopiei Giurgiului, sunt zeci de exemple de preoți jertfelnici care au dăruit dragostea căminului părintesc, luând în plasament sau chiar adoptând copii. Există, de asemenea, în episcopia noastră centre acreditate pentru aceştia, precum Aşezământul „Grădina Maicii Domnului" de la Letca Nouă sau „Sfinții Arhangheli Mihail şi Gavriil" de la Slobozia. Pentru toți cei aflați în nevoi şi suferințe există cabinetul medical „Sf. Ioan Rusul" al eparhiei, unde monahia Andreea Dragomir, medic generalist, îi îngrijeşte pe toți cei ce îi cer ajutorul. Totodată, Mănăstirea Delta Neajlovului, din Parcul Național Comana, ctitorie personală a Arhimandritului Irineu Iuraşcu, a fost transformată, la solicitarea părintelui şi cu aprobarea Centrului Eparhial, în cămin de bătrâni sub ocrotirea Dreptului Simeon. Rostul acestui aşezământ este slujirea şi îngrijirea vârstnicilor, Părintele, ca dealtfel întreg personalul mănăstirii, având şi pregătire medicală.

Iubiții mei,

Ispitele sunt foarte multe. Vedem multe familii care intră în dezordine. Nu se mai înțeleg, se despart, femeia e atrasă de tot felul de ispite care vin din bunul trai, bărbatul la fel. Însă, în alte țări, pentru a putea divorța, trebuie să stai un an de zile separat de soț sau soție. Nu mai vorbim despre mulțimea demersurilor prin care trebuie să treci, toate având ca scop întoarcerea omului de pe acest drum al distrugerii familiei. În cazul în care se dovedeşte că o singură noapte, pe

parcursul acestui an, cei doi soți au petrecut-o în aceeaşi casă, numărătoarea zilelor anului de probă se ia de la zero. De ce se procedează aşa? E simplu. Studiile sociologice dovedesc beneficiile imense pe care le are statul în cazul unei familii stabile. Familia e până la urmă fundamentul societății. Nu la fel se întâmplă şi la noi, unde divorțul se poate pronunța la capătul a numai 30 de zile după ce soții semnează de comun acord o hârtie în fața ofițerului stării civile sau a notarului. E ca şi când ai vinde sau cumpăra o casă, sau poate că mult mai simplu[8].

Toată această dramă a neamului românesc este estompată - o umbră fără consistență, pe fondul ecranului uriaş al televizoarelor şi calculatoarelor. Paradoxal, chiar vederea şi conştientizarea propriei tragedii este ecranată de spectacolul planetar al tragediei umane care se desfăşoară hipnotic la televizor. Internetul şi televiziunea, de cele mai multe ori, băutura, drogurile şi erotismul ne-au vrăjit copiii şi tinerii educați de o mass-media deşănțată. Orice informație cu privire la viața Bisericii este răstălmăcită, interpretată după bunul plac. În tot acest răstimp, satele sărăcesc, se depopulează, cei tineri luând drumul străinătății, iar cei în vârstă fiind tot mai neputincioşi în fața acestei crize accelerate. Preotul cunoaşte cel mai bine aceste tranformări şi simte durerea credincioşilor săi.

Valoarea sfântă a familiei se pare că tinde să fie dată uitării, preferându-se, mai degrabă, concubinajul, comod, fără implicații sociale. Celebrarea Cununiei şi Botezului au devenit, mai degrabă evenimente mondene, care, de cele mai multe ori, nu se mai sărbătoresc în Biserică, pierzându-şi, încetul cu încetul, valoarea şi semnificația duhovnicească.

8. Mihai Cristea, *Statul român înlesneşte divorțul, de parcă familia ar fi principalul său duşman*, în ,,Familia ortodoxă", nr. 2 (25)/2011, p. 69.

Iar moartea spirituală este din ce în ce mai des întâlnită în mai toate aspectele vieții cotidiene. Oricum, singura certitudine, care precede Învierea, este moartea. Şi Statul, care, de cele mai multe ori, prin instituțiile sale pare-se a se afla neputincios în a schimba aceste realități, mai degrabă morbide decât dătătoare de speranță de viață, (violența în şcoli, lipsa locurilor de muncă, a ajutoarelor sociale, lipsa unei asistențe medicale corespunzătoare pentru viețuitorii din această țară), acordă chiar un "ajutor de înmormântare"..... În satele româneşti îmbătrânite şi sărăcite există foarte mulți preoți care nu au mai oficiat demult Taina Cununiei şi a Botezului, ci doar înmormântări pentru care acordă întotdeauna chitanță pentru acest "ajutor de înmormântare"! Iar despre sprijinul pe care preotul şi familia sa l-ar putea primi din partea comunității prin contribuțiile parohiale, ce s-ar mai putea oare spune, atâta timp cât comunitatea parohială nu se poate susține prin ea însăşi, nefiind în niciun fel sprijinită nici de autorități şi, cu atât mai puțin, de membrii comunității?!

Tinerii sunt cea mai mare bogăție a țării, viitorul acesteia şi, totodată, bucuria fiecăruia dintre noi. De ce nu înțelegem că trebuie să ne sacrificăm mai mult pentru a-i ajuta să devină oameni, devenind mai întâi buni creştini? Cu adevărat, dacă ne hotărâm să începem a face ceva pentru neamul nostru trebuie să ne aplecăm în primul rând asupra educației copiilor noştri. Altfel, ce viitor mai putem aştepta?

Din aceste motive, în data de 20 decembrie 2012, Episcopia Giurgiului a readus în patrimoniul județean monumentul arhitectural brâncovenesc de la Floreşti-Stoeneşti, ridicat între anii 1710-1715 de ctitorul său principal, ,,jupan Gavriil Drugănescul, vel vornic dă Târgovişte", aşa cum menționează pisania din pronaosul bisericii cu hramul ,,Buna Vestire". Emblemă a zonei de

nord a județului, ansamblul denumit *Centrul Pastoral – Cultural Gavril Drugănescu*, va găzdui *Protoieria Bolintin*, *Biblioteca „Dimitrie Bolintineanu”*, a cărui viață a fost închinată idealurilor de libertate şi unitate națională, bibliotecă ce va fi dotată începând cu carte veche, cărți de cult, literatură religioasă, până la manuscrise inedite, colecții de reviste, monografii, fotografie veche etc.

Totodată, se intenționează înființarea unui *muzeu de artă eclezială* unde, printre exponate, se vor afla icoane, potire, cristelnițe, sfeşnice de altar, obiecte de decor, documente vechi, carte rară. De asemenea, dorim reactivarea fostului *Muzeu de etnografie şi de artă populară* care a funcționat în perioada 1970-2005 în acest vechi şi monumental conac, exemplar tipic al râvnei de a construi a boierimii de la începutul secolului al XVIII-lea. Ansamblul va găzdui *spații pentru creație* şi va facilita întâlniri între meşteri locali şi grupuri de elevi, studenți, grupuri de turişti. În acest sens, aici va fi organizat un adevărat *Palat al copiilor*, unde vor avea posibilitatea să-şi valorifice pasiunile extracurriculare din domeniile artistic, cultural, sportiv şi tehnic.

***Atelierele de pictură* atât pe sticlă, cât şi pe lemn vor iniția cursuri gratuite pentru elevi, încercându-se, astfel, implicarea publicului vizitator al ansamblului în actul cultural, iar edificiul, cu încăperile adăpostind exponatele etnografice, să se transforme într-o instituție vie, interactivă. Prin *cursul de olărit* câştigul va fi acela că vizitatorii nu se vor rezuma doar la a vedea frumoasele, interesantele şi ineditele exponate, ci se vor implica, în special cei mici, în arta noastră tradițională. Aceasta este, desigur, o modalitate ca meşteşugurile tradiționale să fie duse mai departe, să nu ajungem să le vedem doar**

în muzee. Stăpânind bine această artă a olăritului, cei interesați vor finaliza cursurile, devenind, peste ani cei care o vor transmite, mai departe, generațiilor următoare, care vor admira, la rândul lor, diversitatea ceramicii româneşti. Alte îndeletniciri tradiționale vor fi, de asemenea, reînviate în celelalte *ateliere de țesut*, de *prelucrarea lemnului*, *împletituri*, *costume populare* etc. Produsele finalizate de copii vor putea să fie admirate în sala de expoziții.

Un deziderat ulterior va fi şi organizarea *taberelor şcolare de vară*, căci parcul imens cu alei, florile cele mai diverse şi răcoarea crângului vor constitui locul ideal de petrecere a timpului liber pentru tinerele vlăstare ale Bisericii noastre.

În acelaşi timp, tot la finalul anului 2012, în urma achiziționării de către Centrul eparhial a unui imobil în zona centrală a mun. Giurgiu, a fost înființată şi ***Grădinița creştin – ortodoxă „Îngeraşii”*** a Episcopiei Giurgiului. Grădinița va avea program prelungit, cantină proprie, săli de activități, locuri de joacă, toate acestea cu scopul de a dezvolta un mediu propice în care copiii să-şi poată descoperi şi cultiva darurile pentru a deveni responsabili şi iubitori, pentru a creşte în lumina învățăturii creştineşi în acest context al lumii contemporane. De buna lor formare şi educare se va ocupa un colectiv atent selectat, format în mare majoritate din preotese, cu calificare în domeniul educației, dar şi cu rezultate concrete în această misiune atât de importantă. Câtă vreme, societatea contemporană promovează, pe fundamente mai mult sau mai puțin verificate, concepte şi principii de pedagogie alternativă, menite să dezvolte personalitatea copiilor, Biserica este îndreptățită să propună propria-i versiune la aceste transformări. Într-o lume a alternativelor provocatoare de confuzie, unde anormalitatea

devine normalitate, Biserica propune o educație bazată în primul rând pe dreapta-credință. Copiii de astăzi reprezintă Biserica de mâine pe care „nici porțile iadului nu o vor birui”şi, de aceea, este firesc să ne îngrijim ca aceştia să-şi întărească credința şi conştiința creştină.

Lozinci potrivit cărora tinerii trebuie să se distreze, să-şi trăiască viața, să nu fie îngrădiți, nu doresc altceva decât să ne împingă pe calea degenerării morale. Oare când se vorbeşte despre distracție se face referire la cititul unei cărți valoroase, a dezvoltării simțului artistic, a culturii duhului sau se are în vedere discoteca, băutura, drogul şi denaturarea de tot felul care sunt practicate în Occident, acolo unde tinerii „ştiu” cum să se distreze? Desfrânarea inoculată prin filme şi internet, prin aproape tot ceea ce ne înconjoară a murdărit şi secătuit mult sufletele tinerilor. Unii, bieții, nici nu mai ştiu să se bucure cu adevărat, nu mai pot să iubească şi nu mai realizează în niciun fel ce înseamnă să fii fericit. Se cuvine să le arătăm cu toții mai multă răbdare şi dragoste.

Frați creştini,

În fața degradării extreme a copiilor, soluția găsită de societatea actuală ar fi *educația sexuală*, adică renunțarea la orice precauție şi reținere față de copii, o pornografie medicalizată şi cu reguli, instituționalizată şi finanțată de stat. Firesc ar fi fost să se meargă la cauza problemei, să se susțină campanii de responsabilizare a părinților, în vederea îndepărtării obscenității din mass-media şi a limitării accesului la internet.

Nu este cazul să asiste copiii la aceste ore de educație sexuală, pentru că, dacă le facem, nu poți să ai altă abordare. Mântuitorul a vorbit cu desfrânatele, a fost acuzat pentru

faptul că mănâncă şi bea cu vameşii şi cu păcătoşii, dar n-a făcut-o ca să le consfințească păcatele, să le dea impresia că este bine ceea ce fac. A coborât la nivelul lor doar ca să-i apuce şi să-i scoată de acolo. Profesorii care le vorbesc copiilor şi tinerilor despre sexologie, despre contracepție, prevenție etc., nu fac altceva decât să relativizeze în mintea elevului acest lucru, ca fiind un lucru obişnuit, ceva firesc, şi pe care va trebui să înceapă şi el să-l facă[9].

În Sfânta Scriptură, precum şi în tradiția patristică, nu găsim argumente care să susțină ,,educația sexuală”. Sfântul Ioan Gură de Aur îi îndemna pe adulți să nu îi învețe pe copiii lor despre relațiile amoroase, pentru că acest lucru este dat de Dumnezeu în ființa lor, este instinctual, cu alte cuvinte, „şcoala” există în noi înşine, nu avem nevoie de o altă şcoală, care să-i pervertească pe copiii noştri. Părintele Dionisie Ignat, duhovnicul român de la Sfântul Munte Athos, spunea că tinerii trebuie să se poarte creştineşte înainte de căsătorie pentru că, având experiența unei limitări şi înfrânări, pot privi cu responsabilitate şi cu seriozitate spre problemele vieții de familie. Relațiile „să fie creştineşti, adică cei doi tineri care vor să se căsătorească să se iubească în aşa fel încât fecioria lor să fie nepătată. Şi atunci să ştii, când te vei duce la Biserică şi fecioria este nepătată, harul Duhului Sfânt te întăreşte ca să rămâi până la sfârşit omul lui Dumnezeu... Dacă tânărul este creştin bun, de la sine este şi om la locul lui”[10]. În ceea ce priveşte relația de familie părintele, Dionisie arăta că armonia şi buna înțelegere depind de firea şi de comportamentul bărbatului: ,,Prima dată trebuie să

9. Pr. prof. dr. Mihai Valica, *Trebuie să apărăm viața*, în ,,Familia ortodoxă”, nr. 9 (32)/2011, p. 32.
10. Marius Nedelcu, *Părintele Dionisie, despre rolul şi chemarea tinerilor*, în ,,Lumina de Duminică”, nr. 37 (305), anul VII, 18 septembrie 2011, p.10.

se respecte unul pe celălalt. Bineînțeles, bărbatul este capul familiei, nu-i aşa? Singur ți-ai ales persoana lângă care vrei să trăieşti toată viața şi acum se poate întâmpla de multe ori că ea nu mai e aşa cum ai cunoscut-o la început; a devenit nervoasă, a devenit ocărâtoare. Trebuie să faci răbdare, fiindcă doar cu răbdarea bărbatului şi cu sfătuirea vorbelor bune o aduci ca să fie cea mai bună ființă, chiar să fie ea cât de nelalocul ei”[11].

Ne punem întrebarea: Care ar fi modelele pe care ar trebui să le urmeze tinerii noştri? În niciun caz cele promovate de către mass-media! Adevăratele modele le găsim în sânul Bisericii şi în perimetrul culturii tradiționale. Dar posturile de televiziune promovează astfel de modele?... Adevărul este că lumea contemporană nu vrea să mai audă de Hristos, pentru că Hristos este din ce în ce mai incomod. Oamenii s-au obişnuit să trăiască în păcat, se complac în ipocrizie, în imoralitate; se feresc unii de alții şi, cu toate că sunt tot timpul în căutarea a ceva care să le umple golul sufletesc, ei nu caută acolo unde este Lumina, ci acolo unde nu o vor descoperi niciodată: în discoteci, în cluburi de noapte, pe stadioane, în saloane de ,,înfrumusețare”, la prezentările de modă, în beții, în droguri şi în desfrânare. Hristos ne pune față în față cu noi înşine, ne arată cine suntem cu adevărat şi noi ne speriem de acest lucru. Omul modern nu suportă să fie criticat. Dacă îi spui unui om modern să se lase de fumat sau să nu mai înjure, rişti să fii luat în derâdere. Omul modern vrea doar laude şi aplauze[12].

11. *Ibidem*.
12. Florin Roman, *Fiecare dintre noi trebuie să lupte pentru dărâmarea idolilor*, în ,,Familia ortodoxă”, nr. 2 (25)/2011, p. 48.

La acestea se mai adaugă şi efectele negative ale fenomenului de globalizare. Orice lucru are, ca o monedă, față şi revers. Tot aşa şi globalizarea are şi aspecte pozitive, prin facilitățile de comunicare, dar, în acelaşi timp, aduce şi o uniformizare nedorită, pentru că nu se stabileşte exact unde ar trebui să fie media, ci, de multe ori, valorile înalte sunt coborâte spre un nivel nedorit. Astfel, este nevoie, în primul rând, să conştientizăm unde greşim şi să ne întoarcem la valorile profund autentice. Şi acestea sunt valorile simple, nu simpliste[13]. Cu alte cuvinte, normele morale, începând cu educația copilului. Toate duc la o schimbare a comportamentului general. Dacă masa critică a populației are un comportament civilizat, respectă anumite norme, inclusiv cele creştine, atunci avem premizele unei schimbări în profunzime a societății.

Din copilărie, ne amintim că atunci când mergeai la sat, nu era posibil să te întâlneşti cu cineva fără să-i spui bună ziua, nu era posibil să nu respecți un bătrân, nu era posibil să nu respecți proprietatea cuiva. De asemenea, aveai sentimentul că aparții unui sat, satul respectiv unei comune, iar tu aparțineai unui neam. Poate nu întâmplător cei mai îndrăgiți eroi erau cei din cartea de istorie. Ei bine, lucrurile acestea încet, încet se adună, ajung să facă parte din noi, să ne formeze. De aceea, ne rugăm ca neamul românesc să fie la înălțimea strămoşilor noştri. Să aibă demnitatea lor, simțul istoriei, simțul datoriei şi să-şi împlinească menirea pe care i-a dat-o Dumnezeu pe pământ.

13. Elena Târziman, *Să ne întoarcem la valorile profund autentice*, în ,,Familia ortodoxă”, nr. 6 (41)/2012, p. 62.

Dreptmăritori creştini,

Cu aceste gânduri şi povețe duhovniceşti, Vă îmbrățişez în dragostea lui Hristos şi Vă doresc tuturor să prăznuiți Sărbătoarea Sfintelor Paşti cu pace, sănătate şi alese bucurii, potrivit datinii străbune. Totodată, aducem mulțumiri celor care au sprijinit concret activitățile Centrului Eparhial, precum şi tuturor clericilor şi credincioşilor care au contribuit în fiecare lună cu banul lor la colecta națională pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului, înțelegând că această biserică are valoare de simbol pentru neamul românesc.

Împărtăşindu-Vă arhierească binecuvântare, Îl rog pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Domnul vieții, să Vă dăruiască toate cele de folos, bucurându-Vă de aceste sfinte sărbători pascale, şi Vă vestesc tuturor, cu dragoste părintească:

HRISTOS A ÎNVIAT!

Al Vostru de tot binele voitor şi pururea către Domnul rugător,

†AMBROZIE,

Episcopul Giurgiului

Dată în reşedința Noastră Episcopală din Giurgiu
la Praznicul Învierii Domnului nostru Iisus Hristos,
în anul mântuirii 2013

Centrul Pastoral-Cultural Gavril Drugănescu,

Com. Floreşti-Stoeneşti, sat Drugănescu, Jud. Giurgiu, cod.087075

Tel.: 0246.270.529

centruldruganescu@yahoo.com